

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Förbättrade möjligheter för polisen att använda kamerabevakning

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Justitiedepartementet över promemorian Förbättrade möjligheter för polisen att använda kamerabevakning (Ds 2024:11).
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Justitiedepartementet har remitterat promemorian Förbättrade möjligheter för polisen att använda kamerabevakning (Ds 2024:11) till Region Stockholm för yttrande. Utredningen föreslår att polisen ska kunna bedriva kamerabevakning på vägar, gator och torg och annan led eller plats som allmänt används för trafik med motorfordon utan att behöva göra en dokumenterad intresseavvägning före det att bevakningen påbörjas. Utredningen föreslår även att teknik för biometrisk fjärridentifiering i realtid ska få användas på allmän plats för brottsbekämpningsändamål i den utsträckning som EU:s AI-förordning godkänner. En tydliggörande regel föreslås införas om vad som gäller när polisen begär tillgång till andras kamerabevakningsmaterial. Bestämmelsen innebär bl.a. att aktörer som får en förfrågan om utlämnande av personuppgifter som samlats in från kamerabevakning från Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen inte behöver göra några närmare överväganden om personuppgifts-behandlingens förenlighet med finalitetsprincipen (finalitetsprincipen innebär att personuppgifter som samlats in för ett visst ändamål inte får behandlas för andra oförenliga syften).

Avseende förslaget att polisen ska kunna bedriva kamerabevakning på vägar, gator och torg och annan led eller plats som allmänt används för trafik med motorfordon anser Region Stockholm inte att det framgår tillräckligt tydligt hur det ska säkerställas att principen om uppgifts-minimering efterlevs. Det behöver tydliggöras hur det ska säkerställas att de registrerade personerna informeras i de fall polismyndigheten anser sig ha en informationsskyldighet. Avseende förslaget om teknik för biometrisk fjärridentifiering anser Region

Stockholm att det särskilt bör framgå hur den målinriktade sökningen ska säkerställas så att inte andra personer övervakas och att information om andra personer inte lagras. Det är även viktigt att rätt skyddsåtgärder införs för att tillförsäkra personer som rör sig på allmän plats deras rätt till integritet.

Bakgrund

Justitiedepartementet har remitterat promemorian Förbättrade möjligheter för polisen att använda kamerabevakning (Ds 2024:11) till Region Stockholm för yttrande. Utredningen har haft i uppdrag att utreda vissa frågor som ska förbättra förutsättningarna för Polismyndigheten och Säkerhetspolisen att använda kamerabevakning i sin verksamhet, däribland möjligheten att använda teknik som innebär kamerabevakning med ansiktsigenkänning och igenkänning av registreringsnummer samt ta del av bevakningsmaterial från annans kamerabevakning.

Utredningen föreslår att polisen ska kunna bedriva kamerabevakning på vägar, gator och torg och annan led eller plats som allmänt används för trafik med motorfordon utan att behöva göra en dokumenterad intresseavvägning före det att bevakningen påbörjas. Materialet får endast behandlas för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller lagföra brott för vilket det är föreskrivet fängelse i tre år eller mer och får behandlas i sex månader efter det att det samlats in.

Utredningen föreslår även att teknik för biometrisk fjärridentifiering i realtid ska få användas på allmän plats för brottsbekämpningsändamål i den utsträckning som EU:s AI-förordning godkänner. Ändamålen är följande:

- Målinriktad sökning efter specifika offer för människorov, människohandel eller sexuellt utnyttjande av människor, samt sökning efter försvunna personer.
- Förhindrande av ett specifikt, betydande och överhängande hot mot fysiska personers liv eller fysiska säkerhet eller ett verkligt och aktuellt eller verkligt och förutsebart hot om en terroristattack;
- Lokalisering eller identifiering av en person som misstänks ha begått ett brott, i syfte att genomföra en brottsutredning, lagföring eller ett verkställande av en straffrättslig påföljd för brott som avses i bilaga II och som i den berörda medlemsstaten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd under en längsta tidsperiod på minst fyra år.

Tekniken får användas i enskilda fall efter tillstånd från en myndighet. Förslaget förutsätter att förordningen träder i kraft och att ytterligare bestämmelser införs. Det är fråga om bl.a. föreskrifter om vilken myndighet som ska lämna tillstånd för användningen av system för biometrisk fjärridentifiering i realtid.

En tydliggörande regel föreslås införas om vad som gäller när polisen begär tillgång till andras kamerabevakningsmaterial. Materialet kan lämnas ut när det behövs för att utreda ett begånget brott för vilket fängelse är föreskrivet eller för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket fängelse är föreskrivet. Bestämmelsen innebär bl.a. att aktörer som får en förfrågan om utlämnande av personuppgifter som samlats in från kamerabevakning från Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen inte behöver göra några närmare överväganden om personuppgiftsbehandlings förenlighet med finalitetsprincipen (finalitetsprincipen innebär att personuppgifter som samlats in för ett visst ändamål inte får behandlas för andra oförenliga syften).

Utredningen föreslår att reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2025. Vad gäller regeln om användning av teknik för biometrisk fjärridentifiering i realtid så föreslås ikraftträdande den dag som regeringen bestämmer.

Region Stockholms yttrande

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska få bedriva kamerabevakning på platser som allmänt används för trafik med motorfordon utan att användningen föregås av en dokumenterad intresseavvägning

Utredningen framhåller att den föreslagna regleringen ger Polismyndigheten och Säkerhetspolisen möjlighet att bedriva insamling av personuppgifter som även rör personer som inte har någon koppling till brottslig verksamhet. Vidare anges att vid en sådan omfattande insamling av personuppgifter måste bl.a. en bedömning göras om insamlingen är proportionerlig och förenlig med principen om uppgiftsminimering.

Av utredningen framgår det att uppgiftsminimering ska ske genom interna rutiner hos polismyndigheten och säkerhetspolisen, samt genom bedömning av integritetskonsekvenser (DPIA). Region Stockholm anser dock inte att detta tillräckligt tydligt beskriver hur det ska säkerställas att principen om uppgiftsminimering efterlevs. Frågan om uppgiftsminimering bemöts i utredningen med olika exempel på åtgärder, i det fortsatta arbetet med förslagen bör detta utvecklas så att det tydligare framgår hur uppgiftsminimeringen ska säkerställas. Det bör även tydliggöras hur det ska säkerställas att de registrerade personerna informeras i de fall

polismyndigheten anser sig ha en informationsskyldighet. Detta framgår inte av utredningen.

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen får i vissa fall ges tillstånd att använda system för biometrisk fjärridentifiering i realtid på allmän plats för brottsbekämpningsändamål

Utredaren framhåller att ytterligare bestämmelser behöver införas för att den föreslagna regeln ska kunna träda i kraft. I det fortsatta arbetet med förslaget anser Region Stockholm att det särskilt ska framgå hur den målinriktade sökningen ska säkerställas så att inte andra personer övervakas och att information om andra personer inte lagras. Det är även viktigt att rätt skyddsåtgärder införs för att tillförsäkra personer som rör sig på allmän plats deras rätt till integritet. Då utredningen inte beskriver närmare hur systemen ska få användas eller vilken aktör som ska bli tillståndsgivare är det i dagsläget svårt att bedöma hur förslaget påverkar Region Stockholms verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

De lämnade förslagen syftar till att effektivisera Polismyndighetens och Säkerhetspolisens arbete att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra brott och bedöms medföra minskade kostnader för de brottsbekämpande myndigheterna. Samtliga förslag förväntas förbättra förutsättningarna för att bekämpa olika typer av brottslighet, vilket bl.a. får positiva ekonomiska konsekvenser för enskilda aktörer och samhället i stort. Utredningens förslag bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Anders Gidrup
Tf. direktör Säkerhet och beredskap

Beslutsunderlag

1. Sammanfattning av Förbättrade möjligheter för polisen att använda kamerabevakning (Ds 2024:11)

Beslutsexpediering

1. Justitiedepartementet